

urbe? De m'aşu vedea eū attât de grav suspect și odios, concetătenilor mei, chiar și pe nedrep, aşu prefera a fi privat de aspectul lor, de căt a fi privit de toți cu ochi inamici; tu însă, pe care consciința crimelor te silesce a recunoscere ura tutulor de justă și cuvenită tie de mult timp, tu tot mai stař la îndoială de trebue să eviți aspectul și presința acelora pe cari 'l vulnereză în ideile și simtimentele lor? Daca părinți tăi s'ar teme de tine și te ar urî, er tu prin nică un mod nu ați putea să te facă plăcut lor, attunci te ați retrage, crez, în vre un loc departe de ochi lor; ei bine, acum patria, care este mama noastră comună a tutulor, te urasce și se teme de tine, și vede de mult timp că tu nu cugetă la nimic alt de căt a fi paricid către dânsa. Tu însă nică autoritatea ei nu vei respecta, nică judicăti ei nu te vei suppune, nică de puterea ei nu te vei teme?

Ea se adresă către tine, Catilina, și, tacută, pare a'ți vorbi în acest mod: «De cătă-va anni nică uă faptă criminală n'a esistat de căt prin tine, nică uă infamiă fără tine; numai prin tine unul ommorurile multor cetăteni¹, persecuțiunea și jefuirea aliaților² aü remas nepedepsite și în libertate; tu ați isbutit nu numai a disprețui legile

1. — Cu occasiunea turburărilor lui Sulla, Catilina profitasse a ommori fără temere mai mulți cetăteni.

2. — Catilina când fu proprietar în Africa la an. 68 a. Chr făcu attâtea jafuri și predări, în căt locuitori ii detteră supranumele de *Catilina* [jefuitor] nume ce'i remase ca propriu pe lungă numele său de familie, Serge. Intorcându se la Roma, fu accusat de concussiune, impregiurare care 'l opri de a putea sollița consulatul.